

**ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ**

20 Οκτωβρίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς

α) Οικονομικών, κ. Χρήστο Σταϊκούρα

β) Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, κ. Γιάννη Βρούτση

Θέμα: «Άνιση μεταχείριση δικαιούχων εξωδρυματικού επιδόματος παραπληγίας-τετραπληγίας, με παραβίαση της αρχής της φορολογικής ισότητας »

Κύριοι Υπουργοί,

Όπως ήδη γνωρίζετε, με το άρθρο 81 του προσφάτως ψηφισθέντος ν. 4611/2019, τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) ως προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία, δεν εμπίπτουν σε καμία κατηγορία εισοδήματος και δεν φορολογούνται. Συνεπώς, δεν υπάγονται και στην ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν.4172/2013.

Έχει πλέον ξεκαθαριστεί, με την εγκύκλιο Ε.2077/2020 της ΑΑΔΕ1, με την οποία δόθηκαν οδηγίες για τη φορολογική μεταχείριση των προνοιακών παροχών σε χρήμα που χορηγεί ο ΟΠΕΚΑ σε άτομα με αναπηρία, ότι οι προνοιακές παροχές που χορηγούνται σε άτομα με αναπηρία μπορούν

να καλύπτουν τεκμήρια και να αναγράφονται επομένως στους κωδικούς 781-782 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος Ε1 (από το φορολογικό έτος 2019 κι εφεξής).

Μία από τις αναπηρικές παροχές, που καταβάλλονται από τον ΟΠΕΚΑ, είναι και το «Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης παραπληγικών τετραπληγικών και ακρωτηριασμένων» στο οποίο δικαιούχοι έχουν ορισθεί οι εξής: « α1. Οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι που κρίθηκαν από τους οικείους ασφαλιστικούς φορείς μη δικαιούχοι του εξωιδρυματικού βοηθήματος ενίσχυσης (αρ. 42 του ν. 1140/81), γιατί δεν είχαν τις ασφαλιστικές προϋποθέσεις που προβλέπουν οι οικείες διατάξεις του ασφαλιστικού τους οργανισμού. α2. Τετραπληγικοί - παραπληγικοί και ακρωτηριασμένοι που παίρνουν σύνταξη Ανασφάλιστου Υπερήλικα από τον ΟΠΕΚΑ (ν.1296/1982 ΦΕΚ Α128, όπως ισχύει). β. Συνταξιούχοι του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.), ασφαλισμένοι στον Οίκο Ναύτου καθώς και σε άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς που δεν υπάγονται στην εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, οι οποίοι είναι τετραπληγικοί ή παραπληγικοί, και τα προστατευόμενα μέλη της οικογένειάς τους, που έχουν την ίδια αναπηρία. γ. Δημόσιοι υπάλληλοι, δικαστικοί λειτουργοί, στρατιωτικοί, όργανα Σωμάτων Ασφαλείας, εν ενεργεία και συνταξιούχοι, δικαιούχοι σύνταξης του Δημοσίου από μεταθίβαση, που είναι τετραπληγικοί ή παραπληγικοί, καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους που έχουν την ίδια αναπηρία. Ως μέλη της οικογένειας των υπαλλήλων και συνταξιούχων θεωρούνται ο/η σύζυγος και τα τέκνα αυτών (οικογένεια σε στενή έννοια), όπως ορίζεται από την παρ. 7 της 59015/1578/1984 (ΦΕΚ 460, τ.Β'»).

Επισημαίνεται ότι δεν δικαιούνται επίδομα από τον ΟΠΕΚΑ οι δικαιούχοι επιδόματος παραπληγίας-τετραπληγίας, που υπηρετούν σε ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ και ΟΤΑ. Η δαπάνη για τους ανωτέρω δημοσίους υπαλλήλους και τα μέλη των οικογενειών τους, καλύπτεται από τον φορέα που υπηρετούν. Δηλαδή, όλοι οι παραπάνω λαμβάνουν την εξωιδρυματική παροχή παραπληγίας-τετραπληγίας από τον ΟΠΕΚΑ ενώ οι ασφαλισμένοι του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ, ΟΑΕΕ, ΤΕΒΕ, κτλ.) το λαμβάνουν από τον ασφαλιστικό τους οργανισμό.

Δυστυχώς όμως εδώ παρατηρούνται περιπτώσεις διακριτικής και άνισης μεταχείρισης, με παραβίαση της αρχής της φορολογικής ισότητας: α) Στους δικαιούχους ασφαλισμένους e-ΕΦΚΑ με ποσοστό αναπηρίας από 67-79%, των οποίων το εξωιδρυματικό επίδομα συνυπολογίζεται στο συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα για τον ΕΝΦΙΑ (Νόμος ν. 4223/2013) κι έτσι δεν χορηγείται η έκπτωση του άρθρου 7, β) Στους δικαιούχους ασφαλισμένους e-ΕΦΚΑ με ποσοστό αναπηρίας από 67-79%, των οποίων το εξωιδρυματικό επίδομα προσμετράται ως εισόδημα για

την επιβολή ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης στα εισοδήματα άνω των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ των φυσικών προσώπων ή σχολάζουσας κληρονομιάς (άρθρο 43Α, ν. 4172/2013, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4646/2019), γ) Στους δικαιούχους ασφαλισμένους e-ΕΦΚΑ με ποσοστό αναπηρίας από 67-79% οι οποίοι ΔΕΝ δικαιούνται να καλύψουν τεκμήρια αναγράφοντας το εξωιδρυματικό επίδομα στους κωδικούς 781-782 του φορολογικού εντύπου Ε1, εφόσον υποχρεώνονται να το δηλώνουν στους κωδικούς 619-620 ή 659-660, που αντιμετωπίζονται ως εισόδημα (που απαλλάσσεται μόνο από τη φορολογία εισοδήματος, όχι όμως και από τον ΕΝΦΙΑ και από την Εισφορά Αλληλεγγύης) και δ) Στους ασφαλισμένους του e-ΕΦΚΑ, ανεξαρτήτως ποσοστού αναπηρίας, των οποίων το εξωιδρυματικό επίδομα προσμετράται στο συνολικό εισόδημα (το πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα από κάθε πηγή προέλευσης - προ φόρων) για την εφαρμογή του προγράμματος Επιδόματος Στέγασης- αφού δε συγκαταλέγεται στην εξαίρεση των μη ανταποδοτικών αναπηρικών επιδομάτων της υπ' αριθμ. Δ13οικ.10747/256, Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ Β' 792/06-03-2019)- με αποτέλεσμα οι ασφαλισμένοι του e-ΕΦΚΑ να μην μπορούν να δικαιωθούν του επιδόματος στέγασης.

Σε αντίθεση λοιπόν με τους ασφαλισμένους του e-ΕΦΚΑ, οι δικαιούχοι της εξωιδρυματικής παροχής παραπληγίας του ΟΠΕΚΑ, που έχουν τα ίδια ποσοστά αναπηρίας (67% έως 79%): α) δικαιούνται την έκπτωση του ΕΝΦΙΑ, β) ευνοούνται από την εξαίρεση από την επιβολή εισφοράς αλληλεγγύης και γ) δικαιούνται να καλύψουν τυχόν τεκμήρια.

Επίσης, σε αντίθεση με τους ασφαλισμένους του e-ΕΦΚΑ, οι δικαιούχοι της εξωιδρυματικής παροχής (επίδομα παραπληγίας) του ΟΠΕΚΑ, ανεξάρτητα του ποσοστού αναπηρίας τους, δύνανται να καταστούν δικαιούχοι του Επιδόματος Στέγασης, αφού το επίδομα παραπληγίας του ΟΠΕΚΑ συγκαταλέγεται στα μη ανταποδοτικά αναπηρικά επιδόματα, τα οποία εξαιρούνται από το εισοδηματικό κριτήριο του προγράμματος Επιδόματος Στέγασης.

Σύμφωνα όμως με την αρχή της ισότητας και ειδικότερα την αρχή της φορολογικής ισότητας (απόσπασμα της απόφασης ΕιρΠατρ 40/2018, ΤΝΠ ΔΣΑ) καθώς και τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 5 Συντ., συνάγεται ότι οι φορολογικοί νόμοι δεν μπορούν να προβαίνουν σε αδικαιολόγητες διακρίσεις ή να επιβαρύνουν δυσανάλογα και υπέρμετρα ορισμένους πολίτες ή κατηγορίες πολιτών.

Η αρχή της φορολογικής ισότητας, που καθιερώνεται στο προαναφερόμενο άρθρο, επιβάλλει την όμοια φορολογική μεταχείριση ατόμων, τα οποία βρίσκονται κάτω από τις ίδιες οικονομικές συνθήκες (οριζόντια φορολογική ισότητα) και την ανόμοια μεταχείριση εκείνων που βρίσκονται κάτω από διαφορετικές συνθήκες (κάθετη φορολογική ισότητα), έτσι ώστε να μην είναι συνταγματικά ανεκτή ούτε η άνιση μεταχείριση όμοιων περιπτώσεων, ούτε η ίση μεταχείριση ανόμοιων. Η ίδια διάταξη προσδιορίζει τι μπορεί, αλλά και τι πρέπει να αποτελεί κριτήριο διαφορετικής μεταχείρισης και τούτο είναι οι οικονομικές δυνατότητες του πολίτη. Στο κριτήριο αυτό θα μπορούσαν να προστεθούν και ορισμένα άλλα, που ρητά και με σαφήνεια προβλέπει το ίδιο το Σύνταγμα, όπως η προστασία της οικογένειας, των αναπήρων, πασχόντων και απόρων και η φροντίδα για την απόκτηση πρώτης κατοικίας από όσους την στερούνται (άρθρ. 21 Συντ.), καθώς και η προαγωγή της οικονομίας ορεινών, νησιωτικών και παραμεθόριων περιοχών (άρθρ. 106, παρ. 1 Συντ).

Δεδομένων των προαναφερθέντων, ερωτάσθε:

- 1) Θα προβείτε στις ανάλογες παρεμβάσεις προκειμένου να εφαρμοστεί η αρχή της ισότητας και ειδικότερα η αρχή της φορολογικής ισότητας, βάσει του άρθρου 4 και του άρθρου 21 του Συντάγματος, καθώς και του άρθρου 28 της CRPD, όσον αφορά στις συγκεκριμένες κατηγορίες των δικαιούχων ασφαλισμένων e-ΕΦΚΑ;
- 2) Με ποιες περαιτέρω ρυθμίσεις οι δικαιούχοι ασφαλισμένοι του e-ΕΦΚΑ θα δικαιούνται την έκπτωση του ΕΝΦΙΑ, θα ευνοούνται από την εξαίρεση της επιβολής εισφοράς αλληλεγγύης και θα δύνανται να καταστούν δικαιούχοι του Επιδόματος Στέγασης;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Αγγελική Αδαμοπούλου
Βουλευτής Α΄ Αθηνών ΜέΡΑ25